

MACRON JE PRVI FRANCUSKI PREDSEDNIK KOJI JE POSJETIO VELIKU LOŽU FRANCUSKE, A NJOJ PRIPADA I VELIKA REGULARNA LOŽA HRVATSKE

Nikica Gabrić: Masonerija nije politička sila, mi ne upravljamo državama. Ali pomažemo da one ne izgube razum

BESTIMAGE/PIXSELL

Francuski predsjednik Emmanuel Macron pokraj Thierryja Zaveronija, Velikog majstora Velike lože Francuske, održao je govor u Velikoj loži Francuske uoči 120. obljetnice zakona o odvojenosti Crkve od države: to je prvi put da je predsjednik Republike posjetio Veliku ložu Francuske, koja okuplja oko 33.000 članova, a govor je održao u hramu Pierre-Brossolette, nazvanom po poznatom borcu francuskog Pokreta otpora i masonu

piše Elvis Sprečić

Poprilično “ispod radara” prošla je vijest da je francuski predsjednik Emmanuel Macron prošlog tjedna posjetio Veliku ložu Francuske, drugu po veličini masonsku organizaciju u toj zemlji, te održao govor u kojem je pozvao na povratak razumu, sekularnim temeljima i društvenoj hrabrosti. Macronovo obraćanje održano je u povodu 120. godišnjice francuskog Zakona o sekularnosti iz 1905., ključnog dokumenta kojim se Francuska definirala kao svjetovna država, odnosno njime je uspostavljeno odvajanje Crkve i države i tako postavljen temelj suvremenog francuskog društva.

U trenutku kada francusku javnost potresaju rasprave o sekularnosti, rasizmu, antisemitizmu i vjerskoj netrpeljivosti, Macron je u svom govoru podsjetio na “duh slobode” koji je pratio donošenje zakona koji je uvelike oblikovao današnji društveno-politički ustroj te države. Tim je istupom Macron još jednom pokazao svoju povezanost s nasljeđem začetnika zakona, osobito Aristidea Brianda, istaknuvši kako je riječ

o zakonu koji u središte stavlja slobodu – vrijednost koju namjerava posebno naglasiti tijekom službenog obilježavanja u prosincu. Bio je to prvi put da je predsjednik Republike posjetio Veliku ložu Francuske koja okuplja oko 33.000 članova, a svoj je govor održao u hramu Pierre-Brossolette, nazvanom po poznatom borcu francuskog otpora i masonu. Prof. dr. Nikica Gabrić, bivši Veliki majstor Velike regularne lože Hrvatske, koja pripada tzv. tradicionalnom ustroju slobodnog zidarstva koji predvodi Velika loža Francuske, u razgovoru za Večernji list ističe kako je Macronov govor bio politički i povijesni čin koji je imao više snage od mnogih parlamentarnih rasprava.

– Macron je govorio kao predsjednik, ali i kao građanin svjestan da živimo u vremenu erozije temeljnih vrijednosti. Taj govor nije bio namijenjen samo masonima. Bio je to poziv Europi da se probudi, jer ako želi opstati, ako svi mi na Starom kontinentu želimo opstati, moramo se vratiti onome što je Europu stvorilo: slobodi, znanju i odgovornosti. Dok

Kina širi tehnološki nadzor kao oblik političke stabilnosti, a Rusija koristi oružje, energente i propagandu kao instrumente moći, Sjedinjene Američke Države ponovno su pod vodstvom Donalda Trumpa, što je izazvalo novi val vanjskopolitičkih preokreta. Povlačenja iz međunarodnih sporazuma, nove trgovinske tenzije i retorički izolacionizam ponovno su doveli do ozbiljnog preispitivanja europske sigurnosne arhitekture. U toj igri snaga, Stari kontinent izgleda umorno – zakopan u proceduralnu birokraciju, opsesiju regulacijom, strah od sukoba i uvjetnu političku korektnost koja guši inicijativu – ističe Gabrić koji dodaje i kako Macronovo obraćanje masonima nije bilo samo sentimentalna gesta, već podsjetnik da su europske vrijednosti nekad bile izvozni model, a da danas jedva preživljavaju kod kuće. A kako naš poznati liječnik vidi ulogu masonerije u tom okruženju?

– Masonerija nije politička sila. Mi ne upravljamo državama, ali pomažemo da one ne izgube razum. To je rekao i Veliki majstor Thierry Zaveroni. I Macron je to prepoznao –

zato je došao u Ložu, ne po podršku, već po dijalog – odgovara bez ustručavanja.

Neke konzervativnije, klerikalne struje uprle su prstom u francuskog predsjednika jer je govor održao u povodu 120. godišnjice Zakona o sekularnosti koji neki i danas interpretiraju kao preterano restriktivan prema Crkvi, ali i drugim vjerama. Macron je u svom obraćanju kazao kako zakon iz 1905. nije zakon isključenja, već zakon slobode jer je on označavao pojam sekularizma ne kao neutralnosti, nego kao aktivne obrane slobode mišljenja i vjerovanja. Gabrić smatra kako to nije zakon protiv vjere, nego zakon koji štiti vjeru – i pravo da se ne vjeruje – od institucionalne prisile.

– Macron je upozorio i na porast suvremenih prijetnji demokraciji. Fašizam danas ne dolazi s čizmom i salutiranjem. Dolazi pod maskom obrane naroda i tradicije. I tu je masonerija – koja šuti, ali misli – ponovno relevantna – kaže Gabrić.

Dotaknuli smo se i hrvatskog konteksta. Gabrić priznaje da je pojam sekularnosti u Hrvatskoj i dalje pogrešno shvaćen.

– Ljudi to tumače kao napad na vjeru. A zapravo je to jedini način da svatko može živjeti svoju vjeru slobodno. Naš povijesni uzor, biskup i mason Maksimilijan Vrhovac, to je znao još u 18. stoljeću. Znao je da se vjera i razum ne isključuju. Danas, kada populizam traži žrtvenog jarca u svakom slabijem, kad se racionalnost ismijava kao elitizam, njegov primjer ponovno postaje aktualan – ističe Gabrić.

Za sve građane izvan masonerije Macronov bi govor, smatra, trebao biti poziv na osobnu odgovornost. Ne bi trebalo čekati da institucije sve riješe, jer odgovornost počinje sa svakim od nas – u školi, bolnici, vijećnici, u komentarima na internetu. Vrijednosti se ne brane samo transparentima, nego stilom života. Na pitanje je li

SANDRA ŠIMUNOVIĆ/PIXSELL

Nikica Gabrić, bivši Veliki majstor Velike regularne lože Hrvatske, koja pripada tzv. tradicionalnom ustroju slobodnog zidarstva, koji predvodi Velika loža Francuske, ističe kako je Macronov govor bio politički i povijesni čin koji je imao više snage od mnogih parlamentarnih rasprava

optimist, Gabrić mirno odgovara: – Jesam. Jer unatoč svemu, još uvijek postoji tiha većina koja zna da bez razuma, znanja i slobode – nema društva. Macron nije došao slaviti prošlost. Došao je upozoriti na budućnost. I rekao je ono što mnogi znaju, ali ne govore: možda još nije kasno – ali više nije rano.

U suvremenom francuskom društvu, gdje se simbolika, povijest i politika neprestano isprepliću, pitanje odnosa između predsjednika Emmanuela Macrona i francuskog masonstva već je dugi niz godina intrigantna tema – ne zato što bi bila obavijena zavjerama, već zato što otkriva dublje tokove kulturne i intelektualne moći. Iako Macron nije mason, niti se ikada javno identificirao kao takav, duh njegove politike, ideološke reference i komunikacijska strategija često

rezoniraju s osnovnim vrijednostima koje francusko slobodno zidarstvo njeguje već tri stoljeća, a to su prije svega univerzalizam, racionalizam, meritokracija, društveni napredak i već više puta spominjana sekularnost. Masonerija u Francuskoj – osobito Veliki Orijent Francuske (Grand Orient de France) – oдавно nije skriveni red, nego legalna i javna struktura koja igra specifičnu ulogu u društvenom životu. Povijesno gledano, ona je bila ključni akter u oblikovanju republikanskog identiteta Francuske, posebno boreći se za laičku državu i obrazovanje. Zakon o odvojenosti Crkve i države iz 1905., kao i obvezno besplatno školstvo, nastali su izravno pod utjecajem masona – političara i intelektualaca koji su pripadali ložama, ali i parlamentu. Danas, iako je njihov politički doseg slabiji, masonske obediencije i dalje čine snažne intelektualne i društve-

ne mreže, prisutne u ministarstvima, pravosuđu, obrazovanju, pa čak i u redovima policije i vojske.

U tom kontekstu, Emmanuel Macron ne pojavljuje se kao unutarnji član tih struktura, već kao netko tko im je blizak po senzibilitetu. Njegovo obrazovanje – École nationale d'administration (ENA) – već ga je postavilo unutar elitnog kruga u kojemu se često križaju putevi masona i državne birokracije. Njegovo političko pozicioniranje kao centrističkog reformatora, modernizatora institucija i zagovaratelja europskog univerzalizma učinilo ga je prirodnim sugovornikom ideja koje slobodni zidari već desetljećima zastupaju. Nije slučajno da su mnogi njegovi bliski suradnici – poput bivšeg ministra obrazovanja Jean-Michela Blanquera – povezivani s liberalnim masonskim krugovima, ili da se određeni zakoni koje je njegova administracija donosila, poput onih o jačanju laïcitéa (francuski izraz za sekularizam koji je poprimio gotovo mistična obilježja i smatra se praktičnom ideologijom koja definira francuski identitet) u javnim ustanovama, dočekuju s odobravanjem u pojedinim ložama.

Unatoč tome, odnos nije jednoznačno topao. Liberalne lože, poput GOfF-a, nerijetko su kritizirale Macronovu ekonomsku politiku zbog smanjenja socijalnih prava, smatrajući da on više zastupa interes financijske elite nego općeg dobra. S druge strane, tradicionalnije i duhovno orijentirane obediencije, poput Velike lože Francuske, cijene njegovu suzdržanost od religijske retorike i njegovu obranu slobode savjesti. No možda najzanimljivija epizoda tog odnosa dogodila se 2018. godine, kada se Macron, u povodu 300. obljetnice masonerije, susreo s predstavnicima nekoliko najvećih obediencija. Taj susret – formalno označen kao konzultacija s “građanskim društvom” – izazvao je negodovanje konzervativnih i katoličkih krugova, dok su masoni u

njemu vidjeli simboličko priznanje svoje povijesne uloge u izgradnji francuske republike.

Macronova politička karijera može se promatrati i kao izraz onoga što masonerija u Francuskoj već dugo pokušava izgraditi: racionalnu, meritokratsku vlast koja nadilazi stranačke podjele i religijske napetosti. On nije mason, ali djeluje unutar kulturnog ekosustava koji masonerija već stoljećima hrani idejama prosvjetiteljstva, društvenog ugovora i autonomije uma.

Kada Macron govori o sekularizmu, za njega laïcité nije alat za isključivanje, već sredstvo za očuvanje zajedničkog prostora. “Biti Francuz znači biti građanin prije svega. Naša pravila vrijede za sve, bez obzira na vjeru,” kaže. No ta ravnoteža nije jednostavna. Lijevi intelektualci predbacuju mu što je, navodno, popustljiv prema konzervativnim zahtjevima u Katoličkoj crkvi, dok ga s desnice optužuju da je preslab prema “islamskom separatizmu”. Macron, međutim, ostaje na svom putu – vjerujući da je obrana sekularizma najbolji odgovor na izazove multikulturalnog društva. U Francuskoj, laïcité nije gotova stvar, nego stalna borba. Emmanuel Macron prepoznaje da su vrijednosti Republike – sloboda, jednakost, bratstvo i sekularizam – u 21. stoljeću izložene novim pritiscima: globalizaciji, migracijama, radikalizmu, ali i populističkom revanšizmu. Braneci sekularizam, Macron ne brani puku pravnu normu. On brani samu ideju Francuske – kao mjesta gdje država ne pita u što vjeruješ, nego jesi li spreman poštovati zakon koji sve izjednačuje. Zar na takav način o sekularizmu ne bi trebali govoriti svi, pa i domaći politički vođe, premijer i predsjednik države? Jer, kako kaže Nikica Gabrić, “porazno je da se sekularizam još uvijek doživljava kao opasnost, iako je upravo on ono što štiti vjeru od političke instrumentalizacije. U toj obrani, masoni imaju pravo i obavezu biti prisutni”.

01001011 01101001 01100010
01100101 01110010 01101110
01100101 01101000 01101001
11000100 10001101 01101011
01100101 00100000 01110000
01110010 01101001 01101010
01100101 01110100 01101110
01100101 00100000 01101001
00100000 01110011 01101001
01100111 01110101 01110010
01101111 01110011 01110100 00001010

KIBERNETIČKE
PRIJETNJE I
SIGURNOST

CYBER
SECURITY
PULSE 2025

01000011 01111001 01100010
01100101 01110010 00100000
01010011 01100101 01100011
01110101 01110010 01101001
01110100 01110011 00100000
01010000 01110101 01101100
01110011 01100101 00100000
00110010 00110000 00110100
00111001 00110101

-30% NA ULAZNICE
DO 20. SVIBNJA

PRIJAVITE SE

KONFERENCIJA

2. LIPNJA
2025

HOTEL
ZONAR,
ZAGREB

01101011 01101111
01101110 01100110
01100101 01110010
01100101 01101110
01100011 01101001
01101010 01100001

0 0 1 1 0 0 1 0
0 0 1 0 0 0 0 0
01101100 01101001
01110000 01101110
01101010 01100001
0 0 1 0 0 0 0 0
0 0 1 1 0 0 1 0
0 0 0 1 0 1 0 0
00111001 00110101
00111000 00101100
0 0 1 0 0 0 0 0
0 1 1 0 1 0 0 0
01101101 01110100
01100101 01101100
00100000 01110101
01101111 01101110
01100001 01110010
0 0 1 0 0 0 0 0
01110101 01100001
01100111 01110010
01100101 01100010

PARTNERI:

A1

ECCOS

HANFA

KING ICT

KONČAR

MarshMcLennan

Raiffeisen Bank

01110000 01101111 01100011 01101100 01101111 01101110
01101110 01101001 00100000 01100100 01101110
01100101 01101100 01101100 01101001 01101101 00000100

Poslovni dnevnik